

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 21 april 1932 kl. 2 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 16, i anledning av väckt motion, I: 284, om viss komplettering av föreskrifterna angående märkning av utländska köttvaror m. m.

I en inom första kammaren väckt och till dess *andra* tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 284, har herr *Henriksson* m. fl. hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan komplettering av föreskrifterna angående märkning av utländska köttvaror m. m., att i affärer, där dylika varor saluhållas, skall finnas tydligt anslag om att utländska köttvaror försäljas.

Motionen.

Beträffande motivering får utskottet hänvisa till motionen.

Med anledning av vissa motioner (I: 51 och 214 samt II: 131 och 374) anhöll 1928 års riksdag i skrivelse nr 255, att Kungl. Maj:t måtte i huvudsaklig överensstämmelse med vad riksdagen i sin skrivelse angivit utfärda skärpta kontrollföreskrifter beträffande till riket införda köttvaror och djurfett. Riksdagen anförde därvid bland annat följande. Den köpande allmänhetens intresse att veta, varifrån en viss vara härstammar, syntes vara tillgodosett beträffande importerat kött och kött efter importerade levande djur. Däremot vore icke det nämnda intresset, som måste anses vara särskilt stort, då det gäller livsmedel, tillgodosett beträffande varor, framställda av sådant kött. Riksdagen ansåg sig böra förorda vissa bestämmelser, vilka givetvis måste närmare övervägas, kompletteras och utformas av Kungl. Maj:t. Sålunda ansåg riksdagen, att på varje färdig vara — såsom korv, sylta, konserver eller annat — i vilken helt eller delvis inginge importerat kött eller kött efter importerat djur, borde omedelbart eller å varans förpackning anbringas en stämpel eller ett märke, utvisande varans utländska ursprung, t. ex. "Import" eller hellre "Utländskt". Vidare borde i varje butik eller annat försäljningsställe, där dylika varor eller från utländska djur härrörande kött saluhållas, finnas ett för allmänheten tydligt anslag, att där försäljas utländska köttvaror. Anslaget borde vara tillräckligt stort och skriften tydlig, exempelvis som i Danmark "tryk i svart färg på vit botten med 75 mm. höga tydliga, kraftiga och lättläsliga bokstäver".

Historik.

Kungl. Maj:t utfärdade i anledning av riksdagens berörda skrivelse åtskilliga författningar i ämnet (Sv. förf.-saml. 1928: 352, 353 och 354), vilka trädde i kraft den 1 november 1928.

Dessa av Kungl. Maj:t gjorda författningsändringar överensstämde med av riksdagen genom ovannämnda skrivelse angivna åtgärder med undantag av önskemålet av att i försäljningslokal, varest kött och varor, framställda helt eller delvis av importerat kött eller djurfett, saluhållas, borde finnas ett för allmänheten tydligt anslag av visst i skrivelsen närmare angivet slag.

Härefter upptogs förhandlingar mellan de svenska och finska regeringarna; och träffades härvid överenskommelse uti de frågor, som legat till grund för förhandlingarna.

Till synes på grundval av det resultat, som uppnåts vid sagda förhandlingar, utfärdade Kungl. Maj:t den 4 januari 1929 tre kungl. kungörelser, nr 1—3, genom vilka gjordes den ändringen uti kungl. kungörelserna 1928 nr 352—354, att den stämpel eller det märke, varmed utländskt kött och varor, härrörande från dylikt, eller djurfett skulle förses, skulle innehålla antingen ordet "Utländskt" eller, därest importören det begärde, ord, som avsåge det land, från vilket djuret införts.

Samtidigt med utfärdandet av dessa ändrade bestämmelser rörande stämplingen avlät Kungl. Maj:t till överståthållarämbetet och vissa länsstyrelser skrivelser, enligt vilka det skulle åligga dessa myndigheter att tillse, att beredning av köttvaror, som införts genom den hävdvunna gränshandeln mellan Sverige och Finland, icke finge försvåras genom vidtagande av särskilda åtgärder, som kunde verka hindrande för dess saluhållande i riket, såsom genom köttets förvarande och beredande uti särskilda lokaler i enlighet med de bestämmelser, som trädde i kraft den 1 november 1928.

Vid 1929 års riksdag väcktes *dels* motioner, I: 216 och II: 332, om upphävande av de skärpta bestämmelserna rörande införseln av köttvaror, *dels* och motion, II: 196, om genomförande i alla delar utav de i 1928 års riksdagsskrivelse begärda åtgärderna. Motionerna blevo av kamrarna avslagna. I fråga om sistnämnda motion, II: 196, anförde vederbörande utskott bl. a., att utskottet funnit, att, sedan riksdagen till Kungl. Maj:t avlät sin meranämnda skrivelse 1928, vissa förhandlingar med köttexporterande granuländer förekommit, samt hithörande frågor därigenom torde hava blivit reglerade, det icke vara påkallat att åtgärder i enlighet med nyssnämnda motion (II: 196) företoges.

Utskottet.

Utskottet finner det skäl, som anfördes såsom motivering för avslag å den vid 1929 års riksdag väckta motionen om genomförande i alla delar av 1928 års riksdag önskemål beträffande köttkontrollen, fortfarande äga full giltighet. Den överenskommelse, som år 1928 träffades med Finland, bygger på då utfärdade kontrollbestämmelser. Utbyggandet av kontrollbestämmelserna i anslutning till nu förevarande motions hemställan förutsätter alltså nya förhandlingar med Finland. De fördelar, som skulle vinnas genom den av motionä-

terna föreslagna åtgärden, uppväga enligt utskottets mening icke de olägenheter, nya förhandlingar skulle medföra. Genom den stämpling av utländskt kött och av sådant framställda charkuterivaror, som nu äger rum, torde varornas utländska ursprung vara till fullo ådagalagt för köparna. Utföres och granskas emellertid kontrollstämplingen på så otillfredsställande sätt, att större stycken av importstämplade djurkroppar kunna utskäras och säljas såsom svensk vara, kan i butiker, där såväl svensk som utländsk köttvara försäljes, nyss nämnda olägenhet icke avhjälpas medelst en skylt på väggen med det innehåll motionärerna föreslagit. Olägenheterna måste avhjälpas antingen därigenom att den svenska varan i vederbörlig ordning förses med svenskt ursprungsmärke eller därigenom att bestämmelser om en tydligare stämpling av importvarorna utfärdas. Något yrkande i sådant avseende föreligger emellertid icke i här förevarande motion.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 april 1932.

Å utskottets vägnar:

A. J. GRANSTRÖM.

Närvarande vid beslutets fattande: herrar *Granström, Larsén, Valfrid Eriksson, Forslund, Bengtsson, Berling, Anton Pettersson* och *Hjalmarsson*.

Reservation

av herrar *Granström, Valfrid Eriksson, Bengtsson* och *Anton Pettersson*, vilka ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

Utskottet finner, att de skäl, som år 1928 lågo till grund för riksdagens då fattade beslut, ännu kvarstå orubbade — således också ifråga om förut omnämnda anslag i butiker, där utländsk köttvara försäljes — och i viss mån nu göra sig starkare gällande. De begärda åtgärderna avsågo, att i mesta

möjliga grad bevara hemmamarknaden för landets egna jordbruksprodukter. I vilken grad den nu av motionärerna på nytt föreslagna åtgärden har praktisk betydelse i avsedd riktning, låter sig icke på förhand med någon säkerhet avgöra. Men då de som önska den föreslagna åtgärden anse, att densamma skulle ha en viss psykologisk verkan såsom innebärande en uppmuntran för jordbruksnäringens utövare, skulle den dock från denna synpunkt kunna bifallas, för så vitt icke ett bifall skulle medföra större skada än som motsvarade nyttan med avseende på landets handelsförbindelser i övrigt. Rörande denna omständighet har det icke lyckats utskottet att erhålla fullt avgörande upplysningar. Emellertid torde handelspolitiska synpunkter ha dikterat regeringens frångående av riksdagens beslut år 1928, och endast regeringen torde i närvarande stund kunna bedöma, huruvida med hänsyn till föreliggande omständigheter ett bifall till förslaget kan verka till nytta eller skada för landets handelsbalans i stort sett. Med hänsyn till ovan anförda vill utskottet därför hemställa,

att första kammaren måtte besluta om skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan, att Kungl. Maj:t ville taga under övervägande, huruvida omständigheterna numera medgiva utfärdandet av bestämmelser i det syfte, som i förevarande motion avses.